

Spørsmål til Skole-Norge høsten 2023

Arbeid med trygt og godt skolemiljø, leseopplæring og lesemotivasjon samt opplæringstilbudet til ukrainske barn og unge er noen av temaene i høstens spørreundersøkelse.

RAPPORT | SIST ENDRET: 18.01.2024

Tittel:

Spørsmål til Skole-Norge. Analyser og resultater fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til skoler og skoleeiere høsten 2023

Rapporten:

Last ned rapporten hos NIFU

Forfatter:

Ann Cecilie Bergene, Ørjan Samuelsen, Hajra Tahir, Maria Njølstad Vonen, Stephan Daus, Torstein de Besche

ISBN:

978-82-327-0626-6 (Nettutgave)

Utgiver:

NIFU

År:

2023

Hva svarer Skole-Norge?

«Spørsmål til Skole-Norge» blir gjennomført to ganger årlig. Noen temaer gjentas og noen varierer.

[Se oversikt over alle undersøkelsene](#)

Hovedfunn

- Mange skoleledere og skoleeiere mener det er behov for økt kompetanse i skolen i arbeidet med å skape et trygt og godt skolemiljø.

- For å skape en kultur for lesing i skolen, oppleves det som viktige tiltak å drive leseopplæring i alle fag og å gi elevene tilgang til relevant litteratur.
- Hele 84 prosent av skolelederne på grunnskoler svarer at mangel på lærere med relevant kompetanse kan skape utfordringer med å gi et fullverdig opplæringstilbud til ukrainske barn og unge.

Arbeid med trygt og godt skolemiljø

En stor andel av skoleledere i grunnskole, videregående skole og skoleeier på kommunenivå mener at både ansatte i skolen og skolelederne/skoleeierne selv har behov for økt kompetanse i arbeidet med å skape et trygt og godt skolemiljø.

Skolelederne i grunnskole og videregående skole fremhever viktigheten av tilstrekkelige økonomiske ressurser når det kommer til arbeidet med kompetanseutvikling for et trygt og godt skolemiljø. De fremhever også kvalifisert personell, og god veiledning i utdanningssektoren – spesielt for håndtering av komplekse saker som oppvekst og mobbing – som viktige tiltak i dette arbeidet.

Leseopplæring og lesemotivasjon

Det er mest utbredt å ha planer for jobbing med lesing i grunnskolen. Mens rundt syv av ti grunnskoleledere og kommuner svarer bekreftende på at de har slike planer, gjelder dette kun rundt tre av ti skoleledere i videregående.

Det er spesielt to tiltak som oppleves som viktige for å skape en kultur for lesing. Dette gjelder det å drive leseopplæring i alle fag, og å gi elevene tilgang til relevant litteratur. For grunnskolen virker det å sette av tid til lesing på timeplanen å være et viktig tiltak.

Opplæringstilbudet til ukrainske barn og unge

Nær samtlige kommunale skoleeiere (99 prosent) svarer at de har fått skoleelever som har flyktet fra Ukraina. Blant skoleledere på grunnskoler, svarer litt over halvparten (54 prosent) at skolen gir opplæring til barn og unge med denne bakgrunnen.

95 prosent av skoleeierne svarer at ukrainske barn og unge mottar et fullverdig opplæringstilbud innen tre måneder fra ankomst til landet.

Blant skolelederne på grunnskoler svarer 84 prosent at mangel på lærere med relevant kompetanse kan skape utfordringer med å gi et fullverdig opplæringstilbud.

Om rapporten

NIFU gjennomfører to årlige spørringer i skolesektoren på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Spørsmålene stilles til skoleledere i både grunnskolen og videregående skole, og skoleeiere i både kommunene og fylkeskommunene. Spørringene gir nødvendig informasjon som brukes i direktoratets oppfølging av viktige satsingsområder.

Høstens spørring ble gjennomført i perioden 21. september–30. oktober 2023.

Temaene i undersøkelsen

- Digitalisering
- Korona og ungdomsskolen
- Arbeid med trygt og godt skolemiljø
- Fag- og timefordeling
- Leseopplæring og lesemotivasjon
- Ny opplæringslov
- Kunnskapsbehov fra Udir
- Opplæringstilbudet til ukrainske barn og unge

Svarprosenten var som følger:

- Kommuner: 59 prosent
- Grunnskoler: 53 prosent
- Videregående skoler: 67 prosent
- Fylkeskommune: 9 av 11

Svarprosentene er en del lavere blant skoleledere i grunnskolen enn det var før koronapandemien. Svarprosenten for de andre målgruppene er i tråd med det vi vanligvis oppnår. Representativiteten vurderes som tilstrekkelig god.